

Text: Př 3,19-26

Datum: 10. března 2019 (1. postní neděle)

Místo: Dvůr Králové n/L

Kazatel: Filip Čapek

Práce je prý dnes v naší zemi dost. Nezaměstnanost na rekordním minimu, mzdy pozvolna stoupají a v těsném závěsu za nimi samozřejmě nenápadně a ne vždy zcela pozvolna i ceny. Kdo chce, něco si k práci najde, slyšíme často kolem sebe... A je jí i tolik, že nenápadně padají bariéry a výhrady vůči lidem z ciziny, protože je tak trochu teď potřebujeme... Ukrajice, Bělorusy, Bulhary, Kazachy, Mongolce a další a další... Kvóty nekvóty, business je business... To vlastně není tak špatné. Svět se díky tomu otevírá, lidé dostávají šanci, putují za lepší vidinou, získávají finanční prostředky pro plány zpět ve svých domovech...

Ale přeci jenom, přiznejme si, že ne všechna práce těší. Když něco děláme, chceme cítit zadostiučinění, hledáme hlubší smysl, aby nás alespoň trochu bavila nebo aby to nějak prostě šlo a člověk se neploužil do rachoty jak stín a zpět jako blesk anebo aby při sedavých zaměstnáních nezůstalo u bující byrokracie; a že jí přibývá!!! V duchu sloganu dobrý pracovník, dobrá mzda je aktivní i druhá strana. Zaměstnavatelé a firmy se snaží, nabízejí benefity, což prý znamená něco jako výhoda toho či onoho druhu...

Nechme práci stranou a zeptejme se, jaká je výhoda nebo co poskytuje náš život obecně? Na to je namístě se ptát právě v začínajícím postním období. Co je dobré, co je náš benefit? A máme vlastně nárok? Pokud ano, na co? A proč? Anebo je to tak, že jsme do tohoto světa vpadli a pak zase za různých okolností odejdeme bez nároku na odměnu?

Na začátku hledání odpovědí si musíme uvědomit, že pokud přijmeme základní biblické sdělení, že už vůbec samotný život je dar, tak může otázka po benefitu odpadnout. Jeví se pak jako lidský rozmar. Nemá co do činění s hlubším rozměrem našeho bytí. Jsme obdarováni, ne že sami darujeme. To možná druhým, ale Bohu? Co můžeme dát Jemu? On jedná v náš prospěch, zemi, co založil, založil dobře a moudře. Nebesa navíc, jak říká kniha Přísloví a naše druhé čtení, upevnil rozumností (תבונה). Přesnější překlad by byl možná, že to učinil s uvážeností, s rozvahou, aby vše mělo svoji patřičnou váhu, aby panovala v tomto světě rovnováha.

To nás vede k otázce, jak balancujeme a bilancujeme my a jak je to s naší rovnováhou. Bůh si své odvedl na minimálně 1000 nebo více procent a učinil vše s rozvahou a rozumností. Výstup na straně člověka, na naší straně, je trochu méně blyštivý: rovnováhu ztrácíme, sotva balancujeme a udržujeme rádo by stabilitu na nejedné rovině... Navíc, člověk tak nějak rovnováhu spíš nerad, lepší je převaha, vliv, nadstandardní vztah, kde se to hodí... Usilujeme o harmonii s druhými, přírodou, sousedy, spolupracovníky, ale tu a tam to skřípe, o konflikty není nouze a příroda také trpí, jak se patří, dláždíme, betonujeme, zastavujeme, spalujeme a spotřebováváme; tuny všeho, hlavně plastů a nejen v oceánu. Pole se mění v lány hal. To je

vizitka jakoby z jiného světa, než jaký stvořil na počátku Hospodin. A že člověk pozvedá vůči druhému zbraň skutečnou či přetavenou do útočných slov, aby, jak si myslí, zvítězil a nastolil svoji převahu. To je další vizitka nás lidí, člověka; přitom Božího výtvaru 6. dne, který by měl být dobrý, ale tak trochu vyjel z dráhy a horko těžko hledá směr zpět...

Naše dnešní čtení nám říká, že Hospodin přemáhá propastné tůň věděním či poznáním (תעד). Co přesně to znamená, se lze jen domnívat, ale výsledek je dobrý: Mraky vydávají vláhu, vodní bilance je vyvážená. Pro nás z toho plyne nejednou poučení. Máme se chovat podobně uvážlivě, rozumně, máme vědět, že důvtip a pohotovost jsou odpovědí na dar života. Toto vděčné a vědomé ohlédnutí je příslibem, že naše duše bude mít život a naše hrdlo milost. Mít život znamená vědět o Pánu Bohu jako Dárci. Je to on, kdo z nás učinil živou duši podobnou Adamovi, pak Evě a pak nějaké té miliardě dalších, co přišli a přicházejí. Kniha Přísloví mluví o tom, že hrdlu se dostane milosti. Zase, co to znamená? Třeba, že dostáváme, co potřebujeme, že je to dobré, je to dostatečné, takže jsme pak ve svém poznání a vědění silní. Anebo, což se zdá pravděpodobnější, je to povědomí o tom, že Bůh tvoří zemi, dává řád a rovnováhu a že zachraňuje člověk krk (LXX: ὀστέοις), dává mu vyváznout ze svízelných situací. Třeba zrovna takových, kde se zdá, že 'bohem' se může stát něco jiného. Žádný takový benefit neexistuje a pokud by si toto někdo namlouval, riskuje krk, hrdlo, ale také a především duši. A ta náleží Hospodinu...

Zbraněmi proti strachu, o kterém kniha Přísloví také něco říká, jsou síla a jistota. Síla čeho a jistota jaká? Pokud víme a uvědomujeme si, že Bůh je na počátku, že je tím skutečným Dobrodincem, latinsky Benefaktorem, strůjcem nevyčerpatelného množství skutečných benefitů, tak jsme na správné stopě. To nám dává sílu a jistotu ve dne i v noci, za úspěchu i neúspěchu, krize, rozmanitých průsvihů i jejich trochu jadrněji vyjadřovaných obdob...

Co Pán Bůh nabízí je nad každý pozemský benefit. Vše bledne tváří v tvář tomu, co je On sám a k čemu nás stále znovu a znovu zve. Jeho dobře založená země může být i naší dobrou zemí. Jeho rozumnost nás zve, abychom i naše uvažování zakládali s rozvahou. I tak se nás zmocňují různé strachy a obavy. Patří k životu, ale nad tím vším stojí ujištění Písma, že „Hospodin je po našem boku“. V začínajícím postním čase si toto můžeme ještě více uvědomovat, protože procházíme dny Kristova pozemského konce naplněného časem využitým až do nejzazšího konce pro druhé, pro naše bližní, pro nás... Buďme Pánu Bohu nablízku a prosme o dar rozvahy a moudrosti. Vše ostatní nám bude přidáno... **Amen**